

Dansk
Ornitologisk
Forening

BirdLife
DANMARK

Årsberetning

2022

TJEK
dof.dk

KOLOFON

Redaktion:

Josefine Buus Jacobsen
og Karina Demuth

Forsidefoto:

Skestorke, Agger Tange. Foto: Poul
Holm Pedersen

Tryk og grafisk design:

KLS PurePrint

Oplag:

500 eks.

Dansk Ornitologisk Forening

| BirdLife Danmark

Vesterbrogade 138-140
1620 København V.

Tel: 33283800

dof@dof.dk

www.dof.dk

Facebook: @BirdLifeDanmark

Instagram: #danmarksfugle

Twitter: @BirdLife

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

PurePrint™ by KLS
Producent: skovindvoldigt
af KLS PurePrint A/S

5041 0016
Tykkeri

SIDE 12

Nyt fra verden.
Foto: Albert Steen-Hansen

SIDE 14

Ørneklubben
og DOF UNG
Foto: Kasper
Rander

DANSK ORNITOLOGISK FORENING | BIRDLIFE DANMARK (DOF BIRDLIFE)

DOF BirdLife er et grønt fællesskab med ca. 18.000 fugleinteresserede medlemmer, som beskytter vilde fugle og deres levesteder i Danmark og internationalt. DOF BirdLife er den danske del af BirdLife - verdens største partnerskab for naturbevarelse. Vi er i alt 11 mio. medlemmer fordelt i 117 lande på fem kontinenter.

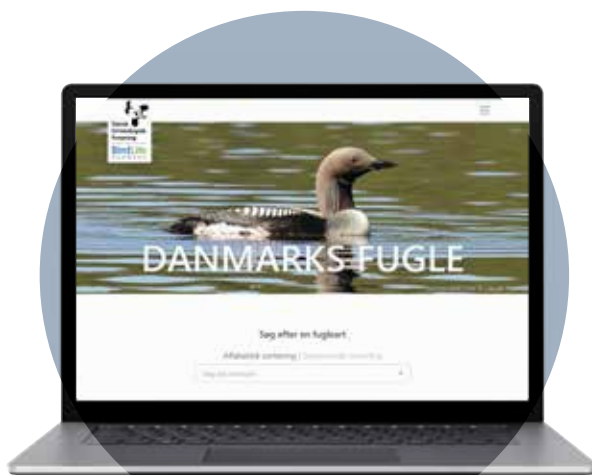
SIDE 18

Professor emeritus Jon Fjeldså.
Foto: Karina Demuth

INDHOLD

Formandens beretning	4
Fuglenyt	8
BirdLife International: Nyt fra verden	12
Ørneklubben og DOF UNG	14
Nyt website: Danmarks Fugle	16
Begivenheder og navne	18
Økonomi og nøgletal	20
Tak	23

SIDE 16

Nyt website:
Danmarks Fugle

▼ Foto: Henrik Bringsøe

ÅRSBERETNING 2022

ET HURRA-ÅR

I slutningen af 1960'erne satte ungdomsoprøret også sine spor i DOF, og et ønske om mere demokrati og rum for langt mere lokalt engagement tog til i styrke. Det førte til oprettelsen af lokalafdelinger fra 1972, og det store tigerspring fremad for DOF begyndte. Et meget markant løft af foreningens aktiviteter. Lokale bestyrelser, undersøgelser af fuglelokaliteter, møder, ture mv. piblede frem og foreningen blomstrede.

Egon Østergaard,

Formand for Dansk
Ornitologisk Forening /
BirdLife Danmark

I 2022 markerede flere lokalafdelinger derfor deres 50-års jubilæum, så et stort tillykke til DOF København 3. maj, DOF Fyn 9. maj, DOF Østjylland 30. august, DOF Nordjylland 3. oktober, DOF Vestsjælland 5. oktober og DOF Vestjylland 25. oktober. På forskellig vis markerede de det skarpe hjørne, og der blev råbt hurra for de mange mennesker, der gennem

tiderne har bidraget til at være DOF på lokalt niveau. Sejre blev beskrevet i taler og artikler, og flere af dem, der var med fra starten, er stadig aktive i dag. Det vidner om det lange seje træk, som kendetegner DOF og vores lokalafdelinger.

Viden om fugle er et centralt fokusområde for DOF, og i år tog vi et stort skridt, så alle

fugleinteresserede kan få den mest opdaterede viden. Efter en fondsbevilling fra 15. Juni Fonden har både ansatte og frivillige i DOF gjort det muligt at lancere vores digitale fuglebog, *Danmarks Fugle*, i en helt ny og stærkt revideret version. Vi har nu en superflot vidensbank om vores fugle, som vi aldrig tidligere har kunnet tilbyde så flot. Hurra for det.

Et andet meget flot projekt, der blev færdiggjort i år, var bogen *Systematisk oversigt over Danmarks Fugle 1800-2019*. Et imponerende værk, der giver et langt mere detaljeret indblik i forekomsten af alle de fugle, der er truffet i Danmark i over 200 år, end vi tidligere har haft. Også den udgivelse er støttet af 15. Juni Fonden, og bogen vil stå som endnu en milepæl i dansk ornitologi.

Et af DOF's flagskibe, Punkttællingsprogrammet, hvor vi følger de almindelige fuglearters frem-

og tilbagegange, er blevet videreudviklet efter en bevilling fra Aage V. Jensen Naturfond, og de nye såkaldte spontan-tællinger er blevet udviklet, så de lanceres først i det nye år. Ligeledes er soundscape, hvor fuglestemmer bliver optaget digitalt på bestemte punkter, blevet analyseret for at vurdere, om de kan supplere den eksisterende metode.

Fugle For Alle-projektet, der er finansieret af Nordea-fonden, har fokus på formidling af fugle, ikke mindst i forhold til børn og unge. Derfor lancerede DOF et nyt formidlingsnetværk, *Fugleambassadørerne*, hvor voksne fugleinteresserede mødes for at blive inspireret til at formidle fugle og natur til de mindste. Et vigtigt initiativ, når morgendagens fugleinteresse skal styrkes og forankres.

DOF har i år har sammen med Danmarks Jægerforbund sat spot på vores rovfugle i et

fælles projekt, finansieret af 15. Juni Fonden, for at sprede viden om og glæde over de flyvende jægere. Der er skrevet fælles artikler om rovfugle, afholdt en vellykket konference og produceret små oplysende videoer, der nu indgår som et element i jagtprøven. Håbet er, at dette projekt vil mindske problemet med efterstræbelse af rovfugle.

DOF har også samarbejdet med andre for at øge opmærksomheden på trængslerne for agerlandets fugle, og vi har haft et godt samarbejde med Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlforening om mere natur i landbrugsland-

det. Desuden har vi fortsat dialogen med Landbrug & Fødevarer

om en indsats for den trængte vibe med en opdateret version af vibefolderen. Også en ny folder, *Fuglevenlig brak - en naturnær guide*, har DOF lanceret, så landmænd helt konkret kan se, hvad man kan gøre for viben. I øvrigt har EU besluttet og Danmark implementeret, at 4 % af dyrkningsjorden skal udlægges som uproduktive arealer, så naturen kan få mere plads.

DOF går ind for mere vedvarende energi, og politisk blev der i 2022 sat en proces i gang for at finde et tredje testcenter for vindmøller. Et sådant bør ikke placeres i Natura 2000-områder, og DOF vil arbejde for, at vedvarende energianlæg ikke ødelægger beskyttet natur eller forhindrer naturgenopretning.

Af øvrige naturpolitiske sager har vi i valgkampen i efteråret sammen med en række øvrige grønne organisationer arbejdet for en biodiversitetslov. Vi har igen holdt møde med Natursty-

relsen om den uhensigtsmæssige sommerskovning i yngletiden. De såkaldte Pas på kort, hvor lokale fuglefolk samarbejder med det lokale skovdistrikt, kan, indtil vi får sommerskovning forbudt, i bedste fald forhindre at store fugles æg og unger ryger i skovningsmaskinerne.

Den nye SVM-regering lovede i regeringsgrundlaget sidst på året, at den ønsker flere nationalparker og naturnationalparker, og det hilser DOF velkomment, men naturen skal have førsteprioritet i områderne, hvis det skal nytte noget. DOF sidder med i alle brugerråd i naturnationalparker og i fora omkring nationalparker, og vores medlemmer gør et godt stykke arbejde her.

EU har vedtaget en målsætning om 20 % beskyttet natur og herudover 10% strengt beskyttet natur både på land og på havet. Det er et mål, som DOF i høj

grad støtter. Et stort hurra for det.

På de indre linjer har det på nogle områder været et mindre godt år, for med stigende inflation er medlemstallet faldet lidt, og købelysten i Naturbutikken er svækket noget. Vi håber, at begge dele er forbigående. Ørneklubben for de 6-12-årige har rundet 500 medlemmer, så der er grøde her, og Sebastian Klein har været inspirator og protektor for dem i 2022.

DOF er den danske partner i BirdLife International, der i 2022 kunne fejre et flot jubilæum, for netværket har eksisteret i 100 år. Et stort hurra, og tillykke til os alle.

God læselyst på de næste sider, hvor DOF-året 2022 foldes mere ud.

**Egon Østergaard,
Formand for DOF**

► Foto: Erik Biering

FORDOBLING I ANTAL AF RØDE GLENTER

Aldrig tidligere har den danske midvinter budt på så mange glenter som i 2022. Det kunne en national glentetælling i starten af året konkludere, efter at hele 566 af de røde rovfugle blev observeret.

Et halvt hundrede lokaliteter i Danmark huser rød glente på

denne tid af året, hvor mange af fuglene samles til kollektiv overnatning. Langt de fleste røde glenter bliver talt i Vestsjælland og i Storstrømsområdet, hvor mange glenter i timen før solnedgang cirkler omkring i terrænet og giver opvisning i graciøs rovfugleflugt.

ET TRÆLS INFLUENZA-ÅR

► Foto: Jan Skriver

I løbet af sommeren 2022 er flere end 1.000 suler fundet døde på Vestkysten fra Fanø til Skagen. Havfuglene er bukket under på grund af fugleinfluenza H5N1, der i to år har hærget over det meste af Danmark og krævet ofre blandt flere end 35 forskellige fuglearter. Mange af de døde suler, der har været sendt til undersøgelse, har været afmagrede, og fødemangel har højst sandsynligt gjort dem ekstra udsatte for virussygdommen.

Modsat de tidligere år, hvor især fugle, der færdes i flokke i vinterhalvåret, blev ramt af fugleinfluenza i kortere perioder, er det nye, at influenzaen i 2022 også bryder ud i sommerperioden, og at de udbrud, der har været de seneste par år, også har varet i længere tid.

DANSK ØRN SÆTTER ALDERSREKORD

En jysk hun-ørn på 37 år blev i august vurderet som Danmarks ældste havørn og muligvis også verdens ældste. Det bekræftede bl.a. Bernd Struwe-Juhl, som er leder af det nordtyske ørneprojekt.

Kombinationen af ringe og farver på havørnens ben viser nemlig, at den blev mærket som unge på en rede i Nordtyskland i 1985.

Den gamle havørn har opfostret 23 unger og fået en ud at flyve

i år. En af parrets 23 unger er mærket med GPS-sender i et fælles projekt mellem DOF og Københavns Universitet, og den er godt på vej til at nå den yngledygtige alder, der er fem-syv år for havørne.

Også den tyske ekspert i aldersbestemmelse af havørne, Thomas Neumann, anser fundet af den danske ørn for 'fantastisk'. Han har stået for aldersbestemmelsen af den hidtil ældste tyske havørn på 36 år på basis af fældningsmønstre og fjerdragt.

PERFEKT HAVØRNE- SÆSON

Virkeligheden har overhalet selv de vildeste feltornitologiske fantasier, når det handler om den danske bestand af havørne. I 1992, da DOF's Projekt Ørn kom på vingerne, lød det ambitiøse mål, at Danmark i 2040 skulle have 75 par havørne. I 2022 er der hele 161 ynglende havørnepar i Danmark. De har tilsammen fået 180 unger på vingerne. Målet er derfor nået for længst, og bestanden forventes at være fortsat stigende i 2023.

► Foto: Leif Keller

▼ Foto: Jan Skriver

HÅB FOR DANMARKS MINDSTE UGLE

En kirkeugle fik i juni 2019 sat en GPS-logger med en radiosender på ryggen, og i foråret 2022 lykkedes det at spore den selvsamme kirkeugle i landsbyen Føvling nordøst for Ribe, hvor den havde fundet en mage. På det tidspunkt havde den GPS-mærkede kirkeugle tilbagelagt 169 kilometer fra sin fædrene himmerlandske gård til sit nye sønderjyske yngleområde.

Den generelle opfattelse har indtil nu været, at kirkeuglens øjensynlige uvilje mod at bevæge sig over store afstande er en af udfordringerne i forhold til at øge den udrydningstruede, danske bestand. Men den lille ugles rejse fra Himmerland til Føvling giver et håb om, at netop den udfordring ikke nødvendigvis er så alvorlig.

SILDEMÅGE PÅ DANSK LANDGANG

▼ Foto: Jan Skriver

I løbet af de seneste årtier er den danske bestand af sildemåger vokset til næsten 5.000 ynglepar i 2022. Fra de traditionelle kolonier i Kattegat har sildemågen bredt sig vestpå i landet, og sydfra er flere sildemåger rykket nordpå til Vadehavet og Sønderjylland. Tidligere blev sildemågen anset som en klassisk marin måge, en rigtig havmåge. Men nu er den gået i land flere steder, for naturen og landskabet ændrer sig, og sildemågen tilpasser sig.

Det er ikke kun i Danmark, at sildemågen er i fremgang. Arten ekspanderer i alle lande omkring Nordsøen, og der er flere eksempler på, at sildemåger yngler langt fra havet. I Norge yngler sildemågen ved søer i indlandet.

TRANER PÅ VEJ MOD 1.000 YNGLEPAR

Engang blev tranen i Danmark betragtet som de store vidders og mennesketomme egnes fåtallige fugl. Den opfattelse bør revideres i Danmark, for Europas højeste fugl rykker i stigende grad tættere på mennesker, og bestanden går frem år for år.

”I begyndelsen af 2021 lavede vi et skøn over den

danske ynglebestand af traner og nåede da til et sted mellem 750 og 900 ynglepar. Siden er fremgangen fortsat, og det er ikke urealistisk, at vi i løbet af 2022 vil have en ynglebestand på i nabolaget af 1.000 par”, siger Sten Nielsen, der er DOF’s artskoordinatør for tranen. Han samler de regionale yngletal til et nationalt overblik.

▲ Foto: Jan Skriver

VARMERE KLIMA SENDER FLERE FUGLEARTER TIL DANMARK

Foråret bød på usædvanligt mange observationer af sort ibis i Danmark, hvor den sydlige eksotiske art ofte holder til i vådområder, der også tiltrækker skestørke og hvide hejrer.

Både sort ibis, skestork og de hvide hejrearter giver signaler om ændringer af den danske fuglefauna i takt med stigende temperaturer.

”Mildere forår mod nord i Europa kan forlænge mange sydlige arters træk, så de ankommer til Danmark, hvor de måske ville have stoppet flere hundrede kilometer syd for os, før klimaændringerne satte ind. Når de så finder ud af, at der her i landet er egnede lokaliteter med føde, vil nogle slå sig ned og yngle. Fra en fortrop kan det så udvikle sig

til faste bestande”, siger Knud Flensted fra DOF.

Ud over rovterne, sølvhejre, biæder og styteløber, der har ynglet i Danmark de senere år, og som spås at kunne få større bestande, har også sydlig nattergal, buskrørsanger og korttået lærke ynglet hos os enkelte gange.

En bindende aftale for genopretning af EU's trængte natur blev i juni fremlagt i et historisk udspil fra EU-Kommissionen, der foreslår, at EU's

medlemslande skal forpligte sig til at genoprette natur i mindst 20% af EU's areal på land og i havet.

Udspillet om genopretning af natur i EU er den mest omfattende lov om biodiversitet i EU siden 1992, hvor EU's habitatdirektiv blev vedtaget.

49,2 % AF VERDENS FUGLE I TILBAGEGANG

Hver ottende fuglearter er truet globalt, og næsten halvdelen er i tilbagegang. Det er de barske konklusioner i rapporten 'State of the World's Birds', der udgives hvert fjerde år af BirdLife International.

Af de 1.409 truede fuglearter kan 10 arter jævnligt træffes i Danmark, her iblandt havlit, fløjsand, taffeland, nordisk lappedykker og stor stormsvale. Det samme gælder ederfugl i kategorien 'næsten truet'.

STOR SEJR: HISTORISK EU-LOV SKAL BESKYTTE TROPISK SKOV

Efter to års forhandlinger og intenst pres fra grønne organisationer fra hele Europa, heriblandt DOF BirdLife, er det lykkedes at få vedtaget EU's skovlov. Loven skal stoppe import af varer, som har bidraget til ødelæggelser af tropiske skove, der er blandt de områder i verden med den højeste biodiversitet.

Som alternativ til at inddrage skoven til landbrug tilbydes lokale familier støtte til opdræt af kyllinger. Foto: Toke F. Nyborg.

18 MILLIONER TIL SKOVBEKYTTELSE

DOF BirdLife har siden 2012 arbejdet med beskyttelse af tropisk skov i Kenya, Uganda og Nepal. Formålet er at beskytte biodiversitet, afbøde lokale konsekvenser af klimaforandringer og bidrage til det globale CO₂-optag.

En ny bevilling på 18 millioner kroner fra udviklingsorganisationen CISU betyder, at DOF nu kan forlænge sit arbejde, bl.a. med forbedret og bæredygtig skovforvaltning samt klima- og miljøvenlige alternativer til skovrydning.

BIRDLIFE 100 ÅR:

BirdLife-partnere fra hele verden var i september 2022 samlet til verdenskongres om naturbevarelse og fejring af 100 års samarbejde. Og sejrene er mange, bl.a. beskyttelsen af 13.000 naturområder, der dækker ca. 7 % af Jordens landoverflade, herunder to millioner hektar regnskov. 726 globalt truede fuglearter har fået gavn af den fælles indsats.

Samtidig er det lykkedes at få et havområde på størrelse med Frankrig anerkendt som internationalt beskyttet. De mere end 600.000 km² er et vigtigt fourageringsområde for op mod 5 millioner fugle årligt.

BirdLife International vil de næste år have fokus på den eskalerende klima- og biodiversitetskrise, på at give naturen mere plads og på at gøre både landbrug og fiskeri mere bæredygtigt.

600 MILLIONER YNGLEFUGLE ER FORSVUNDET I EU

EU har i løbet af 40 år mistet 600 millioner ynglefugle, viser et nyt forskningsprojekt fra BirdLife International. Det er især nogle af de mere almindelige arter, der står for den massive tilbagegang. Mest i tilbagegang er gråspurv, gul vipstjert, stær, sanglærke, løvsanger, gulirisk, tornirisk og skovspurv. Det intensive landbrug bærer det største ansvar, lyder konklusionen. Mest i fremgang er munk, gransanger, solsort, gærdesmutte og stillits. DOF har bidraget med data fra Punkttællingsprogrammet og Overvågningen af Truede og Sjældne Ynglefugle, der er indsamlet af DOF's mange frivillige.

► Foto: Ulrik Bruun

DANMARK RUNDT MED ØRNEKLUBBEN

Interessen for Ørneklubben er støt stigende i hele landet, og med 500 medlemmer ultimo 2022 kan klubben sætte flueben ved en vigtig milepæl.

Året har i alt budt på 45 udflugter som for eksempel fugle-safarier i Københavnsområdet og på Fyn samt flere udflugter ved Danmarks nordligste fuglehotspot i Skagen. Også Øst-, Vest- og Sønderjylland markerer sig på Ørneklubbens udflugtskort.

"Vores tilbud til de 6-12-årige har i årets løb fået rigtig meget medvind. Børnene er ivrige efter at lære mere om Danmarks fugle og natur. Det kan vi helt konkret mærke, når klubben udbyder nye ture. Så bliver pladserne ofte fuldt booket indenfor få dage", siger Josefine

Buus Jacobsen, som er projektleder for Ørneklubben.

Det er særligt takket være de mange skarpe ornitologer og dygtige turguider fra DOF UNG og DOF's Fugleambassadører, at klubben har mulighed for at skabe de gode fugleoplevelser for børn i hele landet.

"Fugleambassadørerne er et nyt netværk på tværs af lokalafdelingerne i DOF, hvor frivillige fugleguider har fokus på at skabe natur- og fugleglæde for børn," forklarer biolog Jakob Bredsdorff Fredriksen, som også er projektleder for netværket.

"Det er imponerende at opleve den entusiasme for børneformidling, som jeg møder hos de frivillige ambassadører rundt omkring i landet, og det er skønt at mærke, hvordan både DOF's ledelse, lokalafdelingerne og frivillige bakker op om netværket og Ørneklubben".

◀ Foto: Mikkel Østergaard

Se mere på
orneklubben.dk

▲ Foto: Adam Sahl Søderdahl

DOF UNG MED LUFT UNDER VINGERNE

DOF UNG har haft et spændende år med blandt andet et besøg på Zoologisk Museums Skindsamling, en sommerlejr, en efterårsløj på Blåvand Fuglestation og en forårsløj i Skagen. Ungdomsgruppen er i året vokset i medlemstal fra 305 til 330 medlemmer, og flere DOF

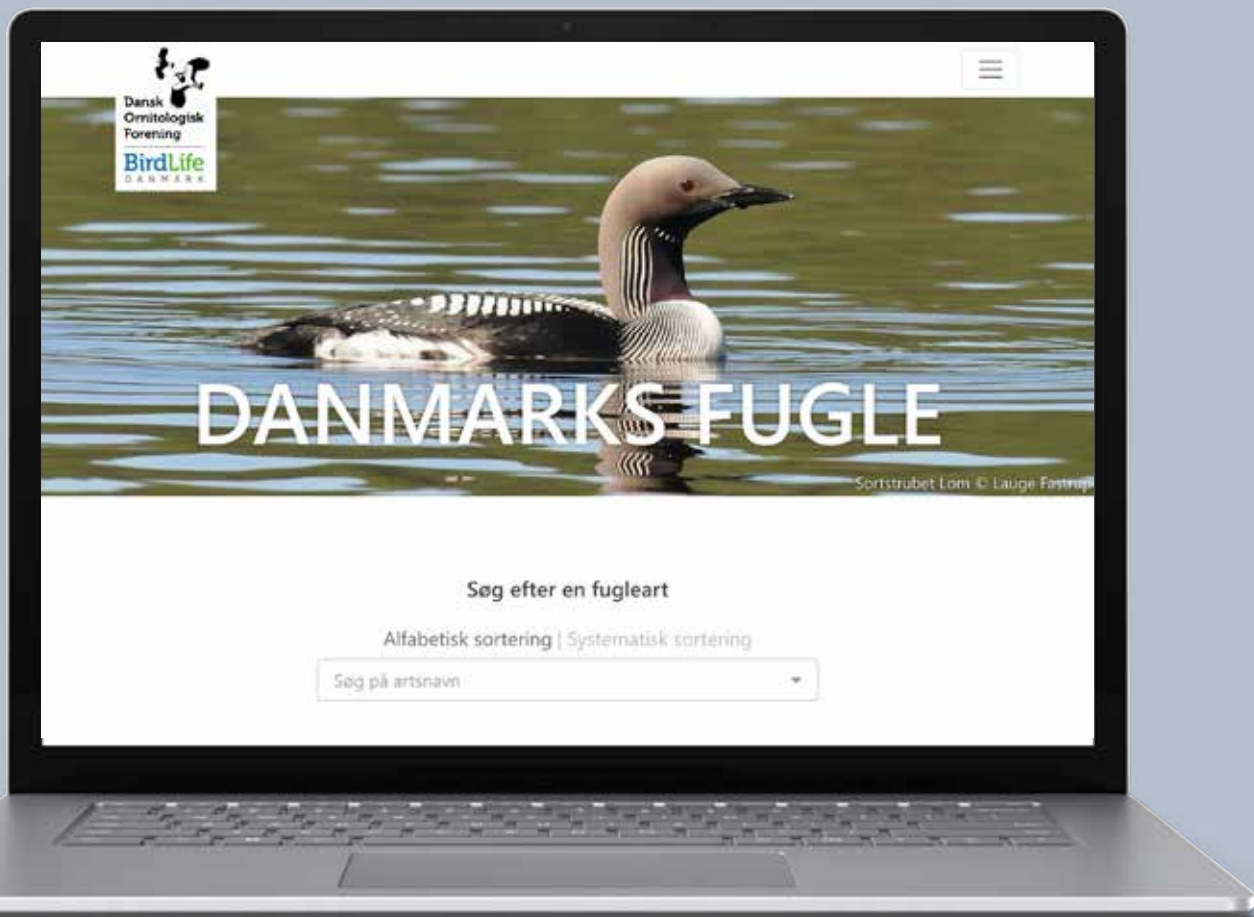
UNG'ere har været aktive som ringmærkere og træktællere på DOF's tre fuglestationer.

En af dem er biologistuderende Adam Sahl Søderdahl, der har været på Blåvand Fuglestation i lidt over to måneder som frivillig ringmærker.

"Arbejdet på fuglestationen har givet mig en god rutine i at ringmærke," siger han. "Det har også åbnet nogle spændende muligheder i forbindelse med ophold i udlandet, og så har jeg undervejs fået nogle fantastiske kammeratskaber og nogle store oplevelser for livet."

DANMARKSFUGLE.DK

SKAL GØRE FLERE TIL FUGLEKENDERE

I oktober præsenterede DOF det nye website Danmarks Fugle med beskrivelser, data og flotte fotos af mere end 300 danske fuglearter.

Hvad æder en rørdrum, hvor flyver mursejlerne hen om vinteren og hvor udbredt er havørnen? DOF's nye website Danmarks Fugle giver svar på det hele og meget mere om de 314 fuglearter, man kan møde i den danske natur. Og der er masser af viden at hente både for den helt nye fuglekigger og for den rutinerede feltnørd.

"Vi er rigtig stolte af Danmarks Fugle, hvor vi præsenterer viden og beskrivelser af samtlige almindelige danske fugle og flere til. Vi håber, at rigtig mange vil læse med og lære fuglene at kende," siger Jacob Jensen, chef for Naturafdelingen i DOF BirdLife.

Fuglesider for alle uanset niveau

Hver enkelt fugl er præsenteret med sin egen side med beskrivelse, lydfiler med kald, fotos, fakta om føde, træk og levested. Siden suppleres med kort og

grafer, der opdateres automatisk med data fra blandt andet DOFbasen, hvor observationer løbende strømmer ind fra fuglekiggere rundt om i landet.

"De mest basale informationer findes i toppen af fuglesiderne, og jo længere man scroller ned, jo mere nørdet bliver de informationer, man bliver præsenteret for. På den måde håber vi, at alt fra folkeskoleelever til politikere og biologer, voksne og børn, nybegyndere og garvede fuglekiggere kan få noget ud af siderne," siger Timme Nyegaard, biolog og projektleder på Danmarks Fugle.

Danmarks Fugle er finansieret af 15. Juni Fonden, og direktør Per Voetmann er godt tilfreds med de nye fuglesider.

Unik viden fra frivillige fuglekiggere

"Rigtig mange danskere er interesserede i fuglene, og her har

de nu et opslagsværk, der nemt og hurtigt giver dem alle facts om Danmarks mange fugle. Vi håber i 15. Juni Fonden, at Danmarks Fugle vil bidrage til, at endnu flere bliver fanget af interessen for fugle – og dermed for den danske natur," siger Per Voetmann.

Indholdet på artssiderne bygger blandt andet på viden indsamlet af frivillige i DOF's mange projekter, såsom Punkttællingsprogrammet, Projekt Truede og Sjældne Ynglefugle og Atlasprojekterne, der har kortlagt Danmarks ynglefugle tre gange med 20 års mellemrum, data indtastet i DOFbasen samt data og viden fra DOF's partnere i BirdLife International.

Se mere på dofbasen.dk/danmarksfugle.

STORE MÆR OG JUBI

To af DOF's helt store personligheder fejrede – samme dag, den 13. december – stor rund fødselsdag. Blandt andre runde mærkedage var seks 50-års jubilæer i DOF's stærke lokalforeninger.

Tidligere formand i DOF og 80-års fødselar **Christian Hjorth** har som formand i perioden 1988-2011 med et enormt engagement og faglighed kæmpet fuglenes sag. Især hans sejre i Vildtforvaltningsrådet har sat afgørende spor i beskyttelsen af fuglene og ændringer af jagten i

Jon Fjeldså. Foto: Karina Demuth

KEDAGE LÆER

Danmark. Sideløbende har DOF i hans formandsperiode udviklet en robust økonomi og et medlemstal, der blev fordoblet til 16.000 medlemmer.

Endnu et koryfæ **Jon Fjeldså**, professor emeritus ved Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet, fejrede sine 80 år på samme dag.

Hans meritter som en af verdens fremmeste ornitologer og enestående forsker, illustratør, kunstner, eventyrer og vovehals er beskrevet i det seneste nummer af Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift (DOFT), udgivet som et festskrift for Jon Fjeldså og hans enorme bidrag til ornitologien og naturbeskyttelsen.

50-års jubilæer

Andre af de helt store mærkedage var hele seks stærke lokalafdelingers 50-års jubilæer. Et stort tillykke til DOF København 3. maj, DOF Fyn 9. maj, DOF Østjylland 30. august, DOF Nordjylland 3. oktober, DOF Vestsjælland 5. oktober og DOF Vestjylland 25. oktober.

▼ Foto: Ole Friis Larsen

HÆDESPRIS:

WEJDLING VISER VEJEN

Han har i årtier kæmpet for et grønt helhedssyn, større naturkvalitet og øget artsrigdom langs skovveje, på marken og overalt i den danske natur. For denne indsats modtog Henrik Wejdling i november DOF's hæderspris 2022.

Senest har Wejdling bl.a. bidraget til folderen 'Fugle-

venlig brak, en praksisnær guide', som er sendt bredt ud i landbrugskredse. Folderen er udgivet i forbindelse med, at landbruget som led i en EU-reform nu skal udlægge 4% af markerne til ikke produktive arealer. Formålet er at skabe flere små biotoper i det dyrkede land til gavn for biodiversiteten.

6 BUD PÅ DEN BEDSTE BRAK

1/ Begynd brakarealerne fra nul. De må ikke starte med græs.

2/ Fordel halvdelen af brakarealet ud på ejendommen. Læg resten som én mark.

3/ Udlæg våde lavninger på marken og i de nærmeste omgivelser (vibe-lavninger).

4/ Placer brakstriber ind mod eksisterende natur eller til opdeling af store marker.

5/ Udlæg lærkepletter i kornafgrøder.

6/ Bevar næringsfattige brakmarker samme sted i flere år. Flyt de øvrige.

EKSTRA INDSATSER PÅ BRAKKEN: 1/ Etabler insektvolde i brakstriber. 2/ Vent med at afpudse marken til efter 15.9. 3/ Lav striber med blomsterbrak udvalgte steder og slå dem tidligt om foråret. 4/ Riv det afslåede materiale sammen og læg det i et hjørne af marken.

dof.dk/fuglevenligbrak

OMSÆTNING

2022 var et anderledes år for DOF, hvor vi, ligesom resten af samfundet, oplevede både inflation, stigende priser og nedsat købelyst hos kunderne i Naturbutikken. Årets samlede omsætning var på 48,6 mio. kr., heraf kom 12,4 mio. kr. fra medlemmer, arv og bidragydere. Det svarer til 26% af omsætningen.

Naturbutikken havde en omsætning på 16,0 mio.kr. mod 18,2 mio. kr. året før. Kunderne var i andet halvår lidt mere tilbageholdende med at købe optik og udstyr end tidligere. Vi oplevede dog stadig stor interesse

for DOF BirdLifes egne kikkert- og teleskopprodukter.

Omsætningen i lokalafdelingerne var 6,8 mio. kr., heraf udgør DOF Travel 5,5 mio. kr. Oven på perioden med Corona-nedlukninger kom der godt gang i de lokale fugleture igen i 2022. Omsætningen på projekter var 11,7 mio.kr., hvilket er lavere end tidligere år, hvor DOF i højere grad formåede at tiltrække projektmidler fra eksterne fonde. Projekterne svarede til knap 24% af omsætningen. Halvdelen af projektmidlerne gik til at gennemføre internationalt

naturbeskyttelsesarbejde i tæt samarbejde med vores Bird-Life partnere i Nepal, Kenya og Uganda.

DOF modtog tilskud fra offentlige midler på godt 2,0 mio. kr., mens tilskud vedrørende blade og medier samt sponsorater udgjorde 0,6 mio.kr.

Medlemmer og bidragydere

I 2022 oplevede DOF en nedgang i medlemstallet, som faldt fra 18.158 i 2021 til 17.598 i 2022. Medlemskontingentet blev omlagt med virkning fra årets start, hvilket sandsynlig-

◀ Foto: Klaus Larsen

vis var en medvirkede årsag. Imidlertid steg medlemsindtægterne med 732 t.kr. som følge af samme prisændring. Særlig glædeligt var det, at DOF med etablering af Ørneklubben for de 6-12-årige øgede andelen af børnemedlemmer. Ørneklubben er et særdeles vigtigt fundament for at flere børn får interesse for fugle og natur. DOF modtog desuden naturbeskyttelsesbidrag fra 1.940 medlemmer, der valgte at støtte DOF økonomisk. Denne opbakning har særdeles stor betydning for DOF.

Det gik pengene til

DOF anvendte 7 mio. kr. til beskyttelse af fugle og forbedring af deres levesteder. Til indsamling og udbredelse af viden om fugle anvendte foreningen 7 mio. kr. og 2,8 mio. kr. blev brugt på fugleoplevelser i naturen. Endelig kostede medlemmernes deltagelse i DOFs aktiviteter 8,3 mio. kr.

Administrations- og ejendomsomkostningerne udgjorde 7 mio. kr. svarende til 14% af omsætningen.

Årets resultat var et underskud på 0,6 mio. kr., den disponible egenkapital var ved årets udgang 8,3 mio. kr. og den samlede egenkapital var på 15,5 mio. kr.

HER KOM PENGENE FRA	MIO. KR.	%
Medlemsindtægter	12,4	26
Offentlige tilskud og tipsmidler	1,9	4
Fonde og sponsorer	0,3	0
Danske projekter	5,0	10
Internationale projekter	5,6	12
Samarbejdsaftale med Miljøministeriet	1,1	2
Lokalafdelinger fratrukket tilskud	5,8	12
Naturbutikken	16,0	33
Blade, medier m.v.	0,5	1
I alt	48,6	100%

MEDLEMSINDTÆGTER	MIO. KR.	%
Kontingent	8,4	68
Bidrag	1,7	14
Arv og gaver	2,3	18
I alt	12,4	100%

DET GIK PENGENE TIL	MIO. KR.	%
Fugle- og naturbeskyttelse	7,0	14
Vidensindsamling	7,0	14
Medlemsdeltagelse	8,3	17
Naturoplevelser	2,8	6
Fundraising og oplysning	1,3	3
Administration	7,0	14
Naturbutikken	15,8	32
I alt	49,2	100%

TAK TIL

TAK til alle medlemmer, bidragydere, fonde, kunder i Naturbutikken og sponsorer, som i årets løb har støttet foreningens arbejde for et rigt og varieret fugleliv i Danmark og internationalt.

TAK til alle de frivillige kræfter, som hjælper til i dagligdagen og i felten. Uden jer var der intet DOF BirdLife.

Oversigt over fonde, organisationer m.m., som har støttet DOF økonomisk i 2022 med mere end 5.000 kr.

15. Juni Fonden

Aage V. Jensen Naturfond

Aabenraa Kommune

Civilsamfund i Udvikling – CISU

EB Dyrefond

Esbjerg Kommune

Friluftsrådet

Frimodt-Heineke Fonden

Fru Hedevig Quidings Legat

Grosserer Schiellerup og Hustrus Fond

H. R. og Grete Siim Frederiksens Fond

Haderslev Kommune

Ingrid & Johan Hansens Mindefond

Inge og Asker Larsens Fond

Kattegatcentret

Kitty og Viggo Freisleben Jensens Fond

Lund Fonden

Marguerite og Palle Mikkelsens Legat

Merkur Andelskasse

Miljøstyrelsen

Nationalpark Vadehavet

Naturstyrelsen

Nordea-fonden

Poul og Else Tausons Fond

Slots- og Kulturstyrelsen

Spar Nord Fonden

Sportsgoodsfonden

Torben og Alice Frimodts Fond

Toyota Fonden

Tønder Kommune

Vejen Kommune

Århus Universitet

NATUR BUTIKKEN

Vesterbrogade 138

1620 København V

naturbutikken.dk

Dit eventyr starter her

Naturbutikkens eget brand DOF BirdLife Optik har vist sig at være en stor succes til glæde for os og ikke mindst for kunderne. Med DOF BirdLife Optiks brede udvalg af kikkerter og teleskoper til enhver smag har endnu flere muligheden for at dyrke deres interesser i naturen med god optik, der i den grad optimerer oplevelsen. Fælles for dem alle er nemlig brugervenlighed og kvalitet i top. Kig endelig ind i Naturbutikken og prøv dem af. Få en god snak med det venlige og dygtige personale, der altid bestræber sig på at yde en høj service. De står klar til at guide og vejlede, så netop du kan få en masse skarpe øjeblikke med en ny kikkert eller teleskop. Start eventyret med DOF BirdLife Optik.

